

ИЗТОКЪ

Тарифа на обявитъ:
 Общ. по 2 лв. на кв. см.
 Сдебни по 1 лв. на дума:
 Ург. реклами, честитки,
 некролози, об. за годенъ
 и др. по споразумение
 Абонаментъ 80 лева
 за година
 Адресъ: в. „Изтокъ“
 Сливенъ

Броя 2 лв.

Седмичникъ за политико-общественъ и културенъ животъ.

Редактира комитетъ

БОРБА ЗА СЪДЪ

ВИДНИ ПРАВНИЦИ ЗА СЛИВЕНЪ

Сливенъ е първиятъ и съ най-голямо значение сдебенъ центъръ, отъ турско и румелийско време, за югоизточна България. Голъма несправедливостъ е лишаването на Сливенъ отъ областенъ съдъ и азъ се очудвамъ, какъ се търпи още тая несправедливостъ.

Д-ръ Добри Минковъ

Бившъ председател на кодификационната комисиия при М-вото на правосъдието.

ДУМАТА НА ЕСНАФА

Всѣко обезлюдяване на нашия градъ намаля и търсенето на занаятчийскитъ произведения.

Дигането на окръжния съдъ отъ града ни е обезлюдяване и за занаятчийството носи прѣки и косвени загуби въ поминъка му.

Досю Райковъ

обущаръ, председател на околийския занаятчийски синдикатъ

Закриването на окръжния съдъ се отрази пагубно за насъ — еснафа. Преди имахме кой-единъ, кой-двама, кой нѣколко чирака, сега останахме само чорбаджиитъ въ дюкянитъ си, защото селянитъ, които преди идваха въ града на съдъ, вече сж загубни за насъ, като клиенти.

Стоянь Демиревъ

кожухаръ, председател на Популярна Банка

ЦИФРИТЪ ГОВОРЯТЪ

Държавата губи годишно около 70,000 лв. командировачни пари за състава отъ Ямболския съдъ, който заседава временно въ Сливенъ.

Сливенскиятъ гражданинъ, за огледъ по регулационно дѣло, вмѣсто да внесе по 100 лв., както това ставаше, когато съда бѣше въ Сливенъ, сега ще внесе по 400 лв., — а именно: 100 лв. за вещо лице и 300 лв. за сждията, който ще идва отъ Ямболъ.

За една най-обикновена справка, по дѣло, въ Ямболъ, сливенския гражданинъ ще плати 100 лв., само за превозно срдѣство, независимо отъ загубата на работно време.

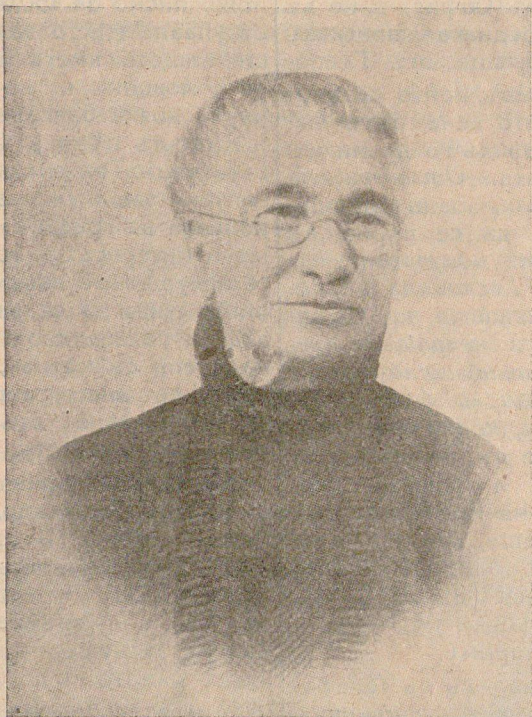
ВТОРИЯ БАЙРАКТАРЪ НА БОТЕВА

(Димитъръ Стефановъ Казака)

Сега, когато става споръ, кой буюсть да се сложи на х. Димитровия паметникъ, сливенското гражданство, улисано въ своята суета, неподозира дори, че сливенецъ е билъ втория знаменосецъ въ Ботевата чета. А факта е следния. Презъ май 1876 г., следъ разбиването на Ботевата чета, Димитъръ Стефановъ Казака, братъ на нашата съгражданка Мария Ст. Казакова, по мъжъ Дивушинова, раненъ и изнемощялъ, едва успѣва да влѣзе въ Кремиковския монастиръ, дето му било дадено подслонъ за малко време. Егуменъ Х. Авксентий, по съображения, които можатъ само да се предпологатъ, отказалъ понататашното гостоприемство на този вѣренъ синъ на България, и го принудилъ да напусне манастира. И Димитъръ, съ наведена глава и съ дълбоко покрусена душа поема пѣтя къмъ гората. Но едва що на-

правиль нѣколко крачки, и налегява върху него, като хала, турска конна потеря, която преследвала разбитата чета на Ботева, настига го и го насича... Очевидно тукъ имаме работа съ предателство. Кой е предателтъ? Божиятъ служител ли, или друга нѣкоя робска душица? Това не може да се установи. Съвременниците на събитието кремиковци твърдятъ, че знамето било навито около кръста на Димитра, който станалъ втори знаменосецъ, следъ смъртъта на знаменосеца Никола Курито. Това е потвърдилъ и дѣдо Никола Обретеновъ, предъ комисията, която дирѣла де е точно лобното мѣсто на Ботева. Подробности по трагичната кончина на нашия герой не се знаятъ положително, оставатъ само легендите около смъртъта му, създадени отъ въображението на ония, въ съзнанието на които живѣе сливенския мъченикъ. Геройския подвигъ на Димитра Казака е оцененъ отъ родолюбиви кремиковци отъ

София и тѣ му издигатъ паметникъ, който освѣтяватъ на 14 май 1912 г., безъ да знаятъ това дори и неговитъ близки! Чуждитъ чуждия познаватъ, а своитъ го забравили! Това е тежъкъ укоръ за сливенци. Най-голѣмиятъ братъ на Димитра — Иванъ е билъ връстникъ и сподвижникъ на х. Димитра. Той е участвувалъ заедно съ брата си и Хаджията въ убийството на единъ грѣкъ — лѣкаръ, който се гаврилъ съ честъта на български девизи. Следъ убийството, Иванъ билъ хванатъ отъ турската властъ, затворенъ въ Одринъ и, въ единъ опитъ за бѣгство, убитъ. Въ това време Хаджията и братъ на Ивана — Димитъръ заминаватъ за Влашко и се запознаватъ съ Ботева. Тази е кратката епопея на двама юнаци — сливенци, не родени още въ съзнанието на родолюбивото поколѣние. Дано тѣзи ни бележки заинтересуватъ комитета, който ще пише книгата за х. Димитра. Т. Ганчевъ

Бележити сливенци

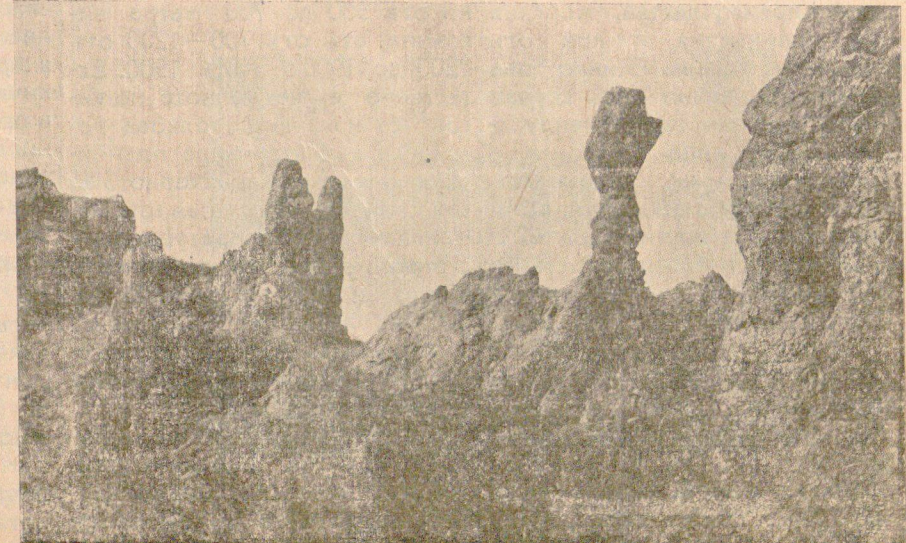
БАБА АРГИРА

Времената текатъ, годинитъ отлитатъ, а наедно съ тѣхъ, единъ по единъ, си отиватъ и последнитъ представители на оная епоха, на плещитъ, на която ние всички израснахме. България изпълзе отъ пропастьта не само по мечта, но чрезъ будното слово и неуморната просвѣтна дейность на българския учител, анонимния подпалвачъ на революционния огънь. Бива ли да остане той въ забвение? Потомството не ще ли иска своето наследство, не ще ли иска цѣлото съдържание на тия силни духове, които изведоха народа отъ невежество и робство? Дългъ ни се налага да сторимъ необходимо.

Една отъ най-виднитъ представителки на девическото образование въ Сливенъ, неуморима общественичка, родолюбива българка, която е имала близо до сърдцето си идеята за просвѣтно свестяване на българина и неговото освобождение, е сливенката Аргира Димитрова, по мъжъ Жечкова. Родена на 20 юлий 1845 г. тя произхожда отъ виденъ родъ, който е далъ редица революционери, общественици и пожертвуватели, каквито сж: х. Михайлъ х. Калудовъ, Михайлъ Колони и др. На 6 годишна възраст Аргира постъпва ученичка въ тогавашното девическо училище, ржководено отъ Елисавета Желева, кждето изучавала Рибния букваръ, Царственика, Законъ Божий и Апостола. Училището било временно въ квартала „Гюръ Чешме“, близо до кждата на Добри Чинтуловъ, докато се направи известното днесъ „Баби Иванкино училище“, понеже старото било съборено. Въ 1853 г. училището било готово и децата почнали занятия. Поради задомяването на учителката Елисавета, въ 1858 г. училището било затворено и малката Аргира, жадна за знание, трѣбовало да прекъсне. Презъ м. мартъ сждата година идва

за учителка, калугерката Елена и училището наново се открило; обучението обаче продължило по-старому. Презъ м. Априль, дожда за главенъ учителъ на всички училища въ Сливенъ, Сава Доброплодни, енергиченъ, образуванъ и съ педагогическа подготовка. Нему не харесълъ начина, по който се водело обучението, затова раздѣлилъ децата, чрезъ изпитъ, на отдѣление и класъ, като Аргира, която била най-умното и способно дете, била поставена, заедно съ още нѣколко момиченца въ I класъ. Въ новооткритото класно девическо училище се изучавало български и френски езикъ, Законъ Божи, обща и българска история, аритметика, география и красноречие. Въ 1861 година Сава Доброплодни, напуска Сливенъ, като на негово мѣсто идва Добри Чинтуловъ, който водѣлъ класа а Елена отдѣленията. Следъ заминаването на Доброплодни, момичета отъ класа станали за женене и напуснали училището. Аргира, обаче, била ученолюбива, затова замолва братовчедката си, която била съпруга на Чинтуловъ, да продължи образованието си, като частна ученичка въ домътъ му. Всѣки недѣленъ день, тя ходила при Чинтуловъ, съпровжда на отъ братовчедката си, поради опасность отъ турцитъ. Задавани и били уроци, които тя изучавала, а следъ това Чинтуловъ я изпитвалъ. Това продължило до 1865 г. Презъ мартъ сждата година, калугерката Елена умира и училищното настоятелство повикало Аргира за учителка на девическото училище. И отъ 1 май 1865 до 11 май 1876 г. тя непрекъснато е била учителка. Първата година обучавала 30 деца а втората 40. Аргира виждала, че за единъ 25000 градъ, 40 момиченца въ училището е много малко, затова всѣки недѣленъ день тя уреждала сказки за майкитъ въ училището, (следаа на IV стр.)

Изъ
Синитъ
Камъни
Куклитъ

НАШАТА ДУМА

БАЛКАНЪТЪ -- ТОВА Е ХЛЪБА НИ

Преди около петнадесет години млади, ентузиазирани хора се провикнаха: „Плтищата, които водят от Сливен към полето, изселват града, плтищата, които водят към Балкана — го заселват“. Тая мисъл, толкова съдържателна, тъй настойчиво подчертавана, не стигаше до ушите на ония, които ръководеха съдебните на града. И затова Сливен цъвти, но не вързва“.

Нашият град е лишен от плодородна почва. Общицят народен поминък — земледелието — съвсем не намира прием у нас. Будни сливенски синове осъзнаха, в миналото, това и насочиха усилията си към създаване на текстилната индустрия. После Сливен разцъвти и като лозарски център. Защо? — Защото дейността на индустриалците, усилията на лозарите, бяха съобразни с природните условия на мястото.

Въ живота, обаче, настъпват промъни. Благоденству-

вацията някога Сливен днес търси нови поминъци. Ще ги намери ли? Това бжедещо ще покаже. Ние мислим, обаче, че красивият Сливенски балкан, величественният Сини камъни има да играят неподозирано голяма роля за създаване нови поминъци. Никъде по Стара планина, въ толкова близко съседство с толкова голям град не се намират прекрасни места за лътовища, както край нашия легендарен Сливен. Какво направихме, обаче, ние за създаването на модерни курорти въ най-красивия кът на Балкана — Сини камъни? Колко неоползотворени фондове дремят въ каситъ на кооперацията и общественитъ ни кредитни учреждения! И ние се питаме: до кога? Нима още не се е разбрало, че Балканът, че Сини камъни, то е нашето пристанище, това е нашето пасище, натитъ ниви, НАШИЯ ХЛЪБЪ?

„Изтокъ“

СЛИВЕНЪ ВЪ МИНАЛОТО

ПО ОПИСАНИЕ ОТЪ ЧУЖДЕНЦИ

Прочутият турски пътешественик — Евлия Челеби — е посетил Сливен въ 1652 год., придружавайки Малекъ Ахмедъ паша, управител на Силитренския велиятъ, въ който е влизал и Сливен. Той нарича града ИСЛИМНЕ.

Въ обширното си описание между другото пише:

„Когато Сливен бил лътна резиденция на одринския кралъ, тогава той бил голъм градъ. 1) Когато гази Мурадъ Худавендигаръ завладъл Одринъ, той обсадил сливенската крепост и следъ падането ѝ я съборилъ, понеже срещналъ голми мъчнотии при превземането ѝ. И сега още се виждатъ разваленитъ огради на крепостта северно отъ Сливен. До това място личатъ основитъ на една чудна църква. 2) По после Султанъ Мехметъ се влюбил въ водитъ и климата на тоя градъ и се отбивалъ често да прекарва приятно време въ ловъ. И днесъ още личатъ грамаднитъ основи на двореца, който той построилъ въ полето на югъ отъ града. 3) Сливенъ е шерифска кааза отъ сто петдесетъ акчета. Кадията си докарва годишно петъ кесии. Цълия градъ е заобиколенъ съ лозя и градини, а презъ двороветъ му текатъ вадички. Има дванайсетъ джамии

и деветъ голми хана, но най-голъмия е на везира Коджа Мевлеви Мехмедъ паша. Тоя ханъ е вътре въ чаршията и има хубавъ изгледъ и доставя приятна почивка на пътниците. Надъ вратата има надписъ: „Този ханъ е направенъ за почивка на пътниците“. — 1642 г. „Тукъ има и хубавъ хамамъ (баня). Понеже водата тукъ е въ изобилие, то въ всъка къща има баня. Има много воденици, чаркове и табашки долапи за козеци, килими и кебета. Едно отъ прочутитъ индустриални произведения на този градъ е КЕБЕТО, което се казва: Ямболско кебе, обаче, то се изработва въ Сливенъ и се изнася въ Румелия, Арабия и Персия. Работата на занаятчиитъ се състои въ изработване на разни видове кебета отъ Тефгикъ и на разноцветни черги. Въ Чаршията има двесте дюкяна“.

1) Одрински кралъ — Евлия Челеби — подразбира римското владичество по тоя край.

2) Тая „чудна църква“ е най старата въ квартала Ново село, наречена Св. София. Строена въ първитъ години на българското християнство.

3) Отъ този дворецъ днесъ поменъ нъма. Обаче, мястото му тръбва да се търси не подалекъ отъ Гергевецъ. Той е билъ вече въ развалини, когато Евлия Челеби е посетилъ Сливенъ въ 1652 год.

ПРЕЗЪ НЕДРАТА НА РОМАНТИЧНИТЪ СНИ КАМЪНИ Е ПРОКАРАНЪ 28 КЛМ. ПЛАНИНСКИ ПЪТЪ, КОЙТО ПРАВИ ЛЪТОВИЩАТА И ДРУГИТЪ СТАРОПЛАНИНСКИ ПРЕЛЕСТИ ДОСТЪПНИ ЗА ПЪШЕХОДЦИ И ВСИЧКИ ВИДОВИ КОЛИ.

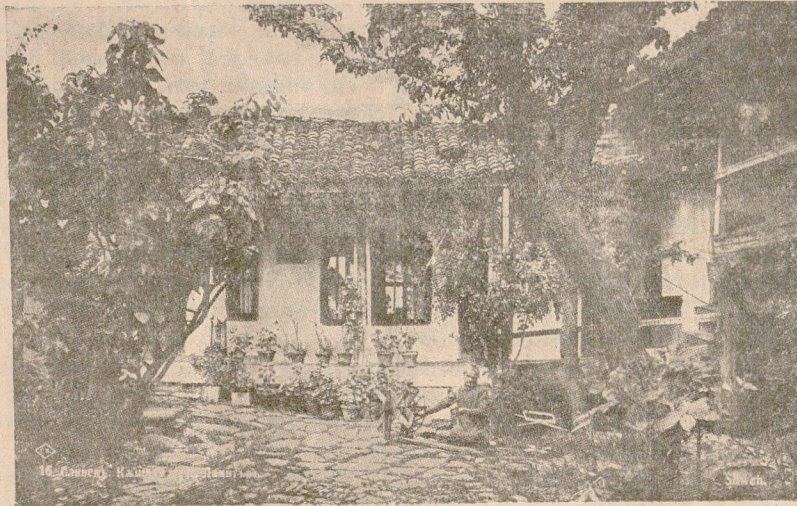

Минералнитъ бани

Сливенскитъ минерални бани сж снабдени съ НОВЪ общински хотелъ и по комфортъ съперничатъ на най-модернитъ термални лътовища въ България.

Сливенскитъ минерални бани лъкуватъ успъшно диарии, разстройство на стомаха и червата, желтеница, малокръвие, невращения, заболвания на пикочния мехуръ, ишеасъ, ревматизъмъ, маточни разстройства и др.

Родната къща на х. Димитъръ

Монастирътъ Св. Георги

Непосрѣдствено задъ Сливенъ се издига пирамиденъ връхъ Бармукъ. Нъкога девствена гора, изпъстрена съ люляка и горски цвѣта, е покривала широкитъ му старчески плещи. Буйни — бързотечни извори сж се стичали по стръмнитъ муполи.

Високо надъ Сливенъ, край боровата горичка, блъсти блълата сграда на монастирчето св. Георги, а до него разхвърлени изъ горичката изпъкватъ сградитъ — вили на настоятелството на цър. Св. Димитъръ, а сжщо и тия на подофицерското дружество Хаджи Димитъръ. Монастирътъ е 500 м. надъ морското равнище. Запазенъ е отъ вѣтроветъ, огрѣванъ отъ суринъ до вечеръ отъ слънцето, той е отлично лътовище, а сжщо незамънимо място за почивка. Трѣбва да застаните при беседката до монастирчето и съ погледа си да обхваните широкия хоризонтъ, който предъ васъ се открива. Подъ васъ — дълбоко въ низината е разкрита панорамата на Сливенъ — цъль загубенъ въ зеленина. Задъ него, всрѣдъ полето, като по карта Тунджа чертае неправилния си пѣтъ. Китни селца, горички, ниви и черни угари красятъ брѣговетъ ѝ. А тамъ, където протича край брѣгове, покрити съ златокласни ниви — тя блъсти като разтопено сребро. Още по на югъ погледа ви се плъзга къмъ Ямболъ, по Бакаджика, за да полети и възпре по хайдушката Странжда. А обърнете ли погледъ къмъ планината, предъ васъ застава грамадна масивъ на Сини камъни. Тъмни дълбоки долове, недостъпни камени чукари, пропасти красятъ тая грамадна камена планина, върховетъ на която отъ вѣкове надзъртатъ къмъ необятната ширъ на тракийската равнина и къмъ брѣговетъ на Черното — немирно море.

Сънка и прохлада ви поднася боровата гора, а гледкитъ, които се откриватъ отъ тукъ ви отнасятъ въ другъ миръ, миръ на спокойствие, съзерцание... Миръ пълненъ съ красота и музика.

Монастирътъ е на северъ отъ града. Къмъ него водятъ два пѣтя: прѣка зигзообразна пѣтека и пѣтъ за кола и автомобилю. Разстоянието отъ града до монастиря е половинъ часъ.

Г. Г.

маднитъ водни маси поглъщатъ слънчева топлина повече отъ земята, затова и есенно време по край морскитъ брѣгове, следъ лѣтнитъ горещени, е изобщо влажно, докато пролѣтно време е по-свежо. Чистотата на въздуха, която се забелязва още на самия брѣгъ, става абсолютно чиста на извѣстното разстояние отъ брѣга. Всрѣдъ морето, далече отъ брѣга, нъма вече микроби отъ различни болести. Тѣ сж намѣрили своя гробъ въ дълбокитъ води. Ето защо на болнитъ отъ бѣлодробна туберкулоза се препоръчва пѣтуване по море, тѣ изхвърлятъ бацили, а нови такива не приематъ.

Констатирано е, че въ свѣтлината, както въ морето, така и морския брѣгъ, съдържа по голмо количество ултравиолетови лъчи, отколкото обикновенно намираме въ равнината. Колкото се отнася до йода и хлорнитъ съединения, — отъ които се получава солта, — тѣхното присъствие въ атмосферата на край морскитъ места

указва благотворно влияние. Безспорно е, че морскиятъ климатъ малко се различава отъ тоя въ равнината и че е лишенъ отъ свойствата на планинския такъвъ. Колкото, обаче се отнася до морето, то има друго едно благотворно влияние отъ твърде голмо значение. Това е къпането, необикновенно успъшното действие на което се обяснява съ това, че то върви паралелно съ въздушното, свѣтлинното, слъчевото и водното къпане. Съчетани съ морския климатъ, тѣ даватъ най-добри резултати за нашия организъмъ. На море въздуха, свѣтлината и слънцето издаватъ въ непосредствен контактъ съ кожата на нашето тѣло въ течение на много часове презъ деня и това е отъ огромна важностъ: солнатата вода върши успъшно своето укрепително действие, а плуването, като единъ отъ полезнитъ спортови оживява всички наши органи и поставя въ движение всички мускули на нашето тѣло.

Благодарение на това на мо-

рето намиратъ поправка малокръвнитъ, лимфатичнитъ, некой невращения, нервнитъ въ отпаднало душевно състояние, рахитично болни или такива съ туберкулозата на жлезитъ или коститъ. Колкото се отнася до нервнитъ, безспорно е че открититъ и вѣтровити плажове ги дразнятъ, но всичко зависи отъ избора, защото има и закрити и тихи плажове, които успокояватъ нервитъ.

Като заключение на всичко това виждаме, че е невъзможно, като се вземе подъ внимание предимствата на единия и другия климатъ, да се даде първенство на морето или планината. Безспорно е, че единиятъ и другиятъ климатъ сж отъ голма полза за нашето здраве, защото идвата тия климата сж богати съ първостепенни качества, за да влияятъ благотворно върху функциитъ на нашия организъмъ.

Най-разумно е въ всѣки единиченъ случай да се отнасяме до съветъ на лѣкаря.

Д-ръ П. Калиновъ.

ПОСЕТЕТЕ СЛИВЕНЪ
ПОСЕТЕТЕ БАНИТЪ
Посетете Сини камъни

Тунджа край Банитъ

